

Twistgesprek

Moet er een
verbod op
houtkachels en
open haarden
komen?

Pauline Nijenhuis wil een verbod op open haarden en houtkachels omdat ze fijnstof verspreiden. **Michiel Hegener** komt op voor de 'schone' houtstoker. Een twistgesprek per e-mail onder leiding van *Merel Thie*

I ST

G E S P R E K

Pauline Nijenhuis

Is voorzitter van de stichting Houtrookvrij

'Houtstoken betekent verplicht meeroken voor de burenen'

'Iedere kuub gas die houtstokers besparen is meegenomen'

• Michiel Hegener

is journalist, cartograaf en verwarmt zijn huis met houtstook

Met de Paasvuren laaide ook de discussie over luchtvervuiling door vuur weer op. Moet houtstook in houtkorven, open haarden en houtkachels verboden worden ten gunste van schonere lucht?

Pauline Nijenhuis is PN, Michiel Hegener is MH.

- PN:** „Beste Michiel, ja, houtstook moet verboden worden. Dan zou het leven van mijn gezin en dat van miljoenen andere mensen er een stuk rooskleuriger uitzien. Op dit moment wordt onze gezondheid bedreigd door de ruimte die hout stoken krijgt. De overheid moet burgers beschermen en zorg dragen voor een goede luchtkwaliteit. Nu is er geen wet die deze bescherming biedt en dat moet veranderen.”
- MH:** „Dank voor je bericht. Overlast moet bestreden worden, in zoverre zijn we het eens. Maar om nou meteen alle open haarden, paasvuren, barbecues, padvinderskampvuren en houtkachels te verbieden... Veel mensen hebben last van honden, maar een hondenverbod wordt nergens bepleit.”
- PN:** „Die vergelijking gaat mank: honden zijn niet schadelijk voor de gezondheid, houtrook wel. Het bevat veel giftige stoffen die ook in sigarettenrook en dieseluittoot zitten. Talloze onderzoeken bevestigen het verband tussen houtrook en luchtwegaandoeningen, kanker, hart- en vaatziekten, dementie en verstoorde hersenontwikkeling bij ongeboren kinderen.”
- MH:** „Jaarlijks moeten tienduizenden mensen worden behandeld voor een hondenbeet. Hoezo, niet schadelijk? En de schadelijkheid van de stoffen uit houtrook hangt volledig af van de dichtheden en van de kwaliteit van het vuur. Dus stoken doe je met kurkdroog hout in een topkachel. Toen ik begon, klaagden burenen wel eens bij windstil weer, tot ik de schoorsteen twee meter hoger maakte. Vraag: waarom focussen jullie niet op barbecue en open haard? Die verbranding is rampzalig vergeleken met een goede kachel.”
- PN:** „Hout stoken in de open haard is de meest vervuilende vorm. En wij denken dat er draagvlak is voor een verbod, maar ook jouw kachel vervuult. Zelfs de 'schoonste' kachel van dit moment, de ecodesignkachel, stoot 25 keer zo veel fijnstof uit als een tien jaar oude dieseltruck. Ook de zogeheten pelletkachel, die zelfs door de overheid gesubsidieerd wordt, is niet schoon, die stoot juist meer ultrafijnstof uit.”
- MH:** „Milieuvoordelen zijn er ook: al 18 jaar verwarm ik bijna mijn hele huis CO₂-neutraal met hout, een cv heb ik niet. Dat scheelt twee ton CO₂ uitstoot per jaar. Hout is gratis als je alert reageert als het ergens vrij komt. Veel onbemiddelde huishoudens blijven dankzij een houtkachel warm, dus

een verbod is behalve klimaatvriendelijk ook asociaal.”

- PN:** „Dat houtstook CO₂-neutraal is, is een sprookje. Bij houtstook komt zeker evenveel CO₂ vrij als uit een kolencentrale, alleen deze CO₂ van houtstook wordt niet meegenomen in CO₂ boekhouding; een boekhoudkundige truc dus. Het duurt zeker 50 jaar voordat een nieuw boompje dezelfde hoeveelheid CO₂ uit de lucht kan halen als 1 opgestookte boom. Dat duurt te lang voor het klimaatprobleem nu.”
- MH:** „CO₂ neutraal houdt in dat de CO₂ die bij de verbranding van hout vrij komt niet in een ver verleden aan de lucht is onttrokken. Ook over 50 en 500 jaar moeten we het klimaat beheersen. Iedere kuub gas die de houtstokers nu besparen is meegenomen, ook voor de verre toekomst. „Ik stel voor dat jullie inzetten op een verbod voor open haarden. Laat om te beginnen alle haarden in de koninklijke paleizen volstorten met beton, als voorbeeld. Fijnstof wordt ook veroorzaakt door slijtende autobanden, dus daarop ook graag een verbod. Maar dat komt er nooit, want niet de ernst van het probleem is leidend, maar de haalbaarheid van de actie. Is er draagvlak? Tegen de houtkachel misschien, tegen de open haard niet en de barbecue zeker niet.”
- Michiel, vind je dat jij moet kunnen blijven stoken, ook als jouw burenen dat niet willen?**
- MH:** „Als de schoorsteen hoog genoeg is en ik goed stook, merken ze daar vrijwel niets van. En juridisch: als de rechter ze gelijk geeft, is dat een fijn stukje jurisprudentie waarmee ik kan zwaaien als ik wil dat hun hond weg gaat.”
- PN:** „Lokaal kan houtstook 20 tot 40 procent van het fijnstof uitmaken. We wonen dicht op elkaar in Nederland, dus houtstoken betekent voor omwonenden verplicht meerooken! Uit recente enquêtes in een aantal gemeenten blijkt dat ongeveer 30 procent van de mensen overlast ondervindt van houtstook. Miljoenen mensen hebben er last van. Zij worden bijvoorbeeld gedwongen hun raam te sluiten als de buurman zijn kachel aansteekt en moeten zo hun leefritme aan dat van de stoker aanpassen.”
- MH:** „Barbecues en kampvuren van padvinders et cetera, waar de slachtoffers de rook rechtstreeks over zich heen krijgen, lijken me prioriteit. Vervolgens de openhaarden. En dan de houtkachels. Nogmaals, ik ben voor regulering van houtstook. Een tijdelijk en plaatselijk verbod op houtstoken afhankelijk van de weersomstandigheden en strenge handhaving, kan de oplossing zijn.”
- PN:** „Vrijwillig op te volgen adviezen zoals stooktips werken niet, een verbod wel. Het is het makkelijkst te handhaven, vereist geen pakket aan wetten, maatregelen en uitstootnormen en levert de schoonste lucht op.”